

ZİGOMATİK ARK FRAKTÜRLERİNDE EKSTERNAL FİKSASYON Çay Süzgecinden Yararlanılması

Dr. Adnan UZUNİSMAİL x

ÖZET

Redüksiyondan sonra stabil kalmayan zigomatik ark fraktürlerinin, eksternal fiksasyonu amacıyla, çay süzgecinden yararlanılarak yapılan basit ve etkili bir yöntem anlatılmıştır.

GİRİŞ

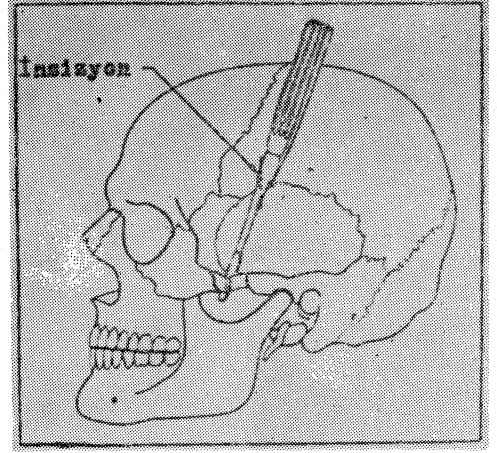
Zigoma arkının travma nedeniyle oluşan izole fraktürlerinde genellikle 3 ayrı fraktür hattı oluşur ve radyolojik olarak içe deplasman gösteren V şeklinde deformite görülür. Bu tip fraktürlerin redüksiyonundan sonra, stabilite sağlayabilmek için genellikle internal ya da eksternal fiksasyon gerekir¹.

Bu maktelede, bir izole zigomatik ark fraktürü olgusunda GİLLİES Yöntemi (Resim-1) ile yapılan redüksiyondan sonra, stabilite sağlamak amacıyla çay süzgecinden yararlanılarak yapılan bir eksternal fiksasyon yöntemi anlatılmıştır.

TEKNİK

Trafik kazası nedeniyle, yüzünün sol tarafına direkt darbe gelmesi sonucu yaralanan erkek hasta kliniğimize yatırıldı. Yapılan muayenesinde, yüzün sol tarafında sol zigoma arkına uyan bölgede çöküklük, hassasiyet saptandı. Çektirilen grafide izole ark fraktürü olduğu gözlemlendi (Resim-2). 3 gün ödemin çözülmesi beklendi, bu süre içinde hastaya antienflamatuvar ve analjezik verildi. Ödem çözüldükten sonra, olaydan sonraki 4. gün hasta ameliyata alındı. Lokal anestezi altında Gillies Yöntemiyle redüksiyon uygulandı. İnsizyon kapatıldıktan sonra redükte edilmiş fragmanlar radyolojik olarak kontrol edildi, stabil bir redüksiyon sağlandığı kararına varılarak, eksternal fiksasyon yapılmadı. Ertesi sabah vizitinde fraktür bölgesinde aynı bölgede bir çöküklük olduğu gözlemlendi, çektilirilen grafide

(x) Mareşal Çakmak Hastanesi, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Uzmanı, Op. Tbp. Kd. Bnb.

Resim-1: Gillies Yöntemi (Çizgisel görünüm).

Resim-2: Fraktürün radyolojik görünümü.

Resim-3: Çay süzgecinin tesbit edildikten sonra dışardan görünümü.

ark fraktürüne ait V şeklindeki deformitenin yeniden oluştuğu saptandı. Hasta tekrar ameliyata alınarak aynı yöntemle redüksiyon uygulandı. 1 numara travmatik tel sütür V şeklinde deformiteye neden olmuş fragmanların altından ayrı ayrı geçirilerek uçları ciltten dışarı alındı. Metal çay süzgecinin delikli kısmı, kenarları fraktür bölgesine bası yapmayacak şekilde zigoma bölgesine yerleştirildi, 2 adet ayrı tel sütüre ait 4 adet tel ucu, delikli kısımlardan karşılıklı olarak eşi olacak şekilde geçirildi, ve kırık fragmanlarını öne doğru çekecek şekilde gerildi,

uygun gerginlik sağlandıktan sonra tel uçları çay süzgeci üzerinde düğümlendi (Resim-3). Ertesi gün çektirilen kontrol grafisinde redüksiyonunun stabil olduğu gözlemlendi (Resim-4). Metal çay süzgecinin delikli kısmıyla sağlanan bu şekildeki eksternal fiksasyona 3 hafta devam edildi, daha sonra radyolojik olarak yeterli kal teşekkülü olduğu saptanarak bu işleme son verildi.

Resim-4: Radyolojik görünüm.

TARTIŞMA

Stabil olmayan zigoma arkı fraktürlerinin tedavisinde çeşitli tekniklerden yararlanılabilir, bunlar özetle şöyle sıralanabilir:

1. Açık redüksiyon ve tellerle fiksasyon1.
2. Zigoma arkının medial kısmının geçici olarak tamponman ile desteklenmesi, bu işlem intra ya da ekstraoral yoldan yapılabilir1.
3. Gillies yöntemi ile redüksiyon, redüksiyondan sonra fragmanlar stabil kalırsa fiksasyona gerek olmayabilir, ancak hastamızda olduğu gibi stabil kalmazsa bu yöntemle yapılan redüksiyonun idamesi amacıyla fiksasyon gerekir. Eksternal fiksasyon amacıyla tel¹, metal göz koruyucusu², parmak ateli³ ve başlık⁴ v.b. kullanılmıştır.

Metal çay süzgecinin delikli kısmından yararlanılarak yaptığımız fiksasyonun avantajları şöyle sıralanabilir:

1. Redüksiyon için Gilles Yönteminden yararlanıldığından yüzde ameliyat izi oluşmaz.
2. Metal çay süzgecinin delikli kısmı, yeterli boyutlarda olduğundan yüz ile temas eden kısmı kırık bölgesine bası yapmadan uygulanabilir.
3. Kırık fragmanları repoze edildikten sonra altlarından geçirilen teller, delikli kısımdan dışarı alındıktan sonra fragmanları yerinde tutacak kadar gerilebilir, süzgecin kenar kısımları ince süngerle beslenmiş olduğundan yüz cildinde nekroz yapacak kadar bir bası oluşmaz.
4. Tellerin uçlarının ciltten dışarı alınmış olduğu bölge, enfeksiyon açısından delikler aracılığıyla kolayca izlenebilir.

Metal çay süzgeci, ülkemizde çay içme alışkanlığı yaygın olduğundan kolay bulunabilir, ucuz bir malzemedir. Sap kısmı kesildikten sonra, delikli kısmın uç bölümleri ince bir süngerle beslenir ve flasterle tespit edilerek kullanıma hazır olarak el altında bulundurulabilir.

SUMMARY

External Fixation for Zygomatic Arc Fractures-Utilizing metal tea filter.

A simple and effective method of fixation, utilized by metal tea filter for unstable zygomatic arc fracture is presented.

KAYNAKLAR

1. Grabb, W.C., Smith, J.W.: Plastic Surgery. 3rd. Ed. Little Brown Co., Boston, 1979.
2. Blevins, C., Gross, B.D., La., S.: A method of Fixation of the Unstable Zygomatic Arch Fracture. J. Oral Surg., 37: 602, 1979.
3. Ash, D.C., Mercuri, L.G.: External Fixation of the Unstable Zygomatic Arch Fracture. J. Oral Maxillofac. Surg., 42: 621, 1984.
4. Chuong, R., Kaban, L.B.: Fractures of the Zygomatic Complex. J. Oral Maxillofac. Surg., 44: 283, 1986.